

อนาคตอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

นางสาวฉัตรณัฏฐก จันทระ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สำนักวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

อนาคตอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

จากอุทกภัยน้ำท่วมครั้งใหญ่ในประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศไทย ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ปี ๒๕๕๔ มีประชาชนได้รับผลกระทบมากกว่า ๑๒.๘ ล้านคน ครอบคลุมพื้นที่กว่า ๑๕๐ ล้านไร่ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นทั้งพื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมใน ๖๓ จังหวัด ๖๘๔ อำเภอ ทั้งในที่ราบลุ่มภาคกลางและบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะความเสียหายต่อเศรษฐกิจ ในภาพรวมที่ถือว่าเสียหายอย่างหนักหลังจากน้ำได้เข้าท่วมแหล่งเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคกลาง กรุงเทพมหานคร และฐานการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ ทำให้ไม่สามารถผลิต สินค้าหรือส่งผลิตภัณฑ์ ได้ทันต่อความต้องการของผู้บริโภค จากการซื้อสินค้าไปกักตุน ของผู้บริโภคประกอบกับการขนส่งมีความยากลำบาก ทำให้ราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสินค้าเกี่ยวกับการป้องกันอุทกภัย ถึงแม้ว่าในปัจจุบันน้ำท่วมจะลดลงในหลายพื้นที่แล้ว แต่โรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งยังไม่สามารถเปิดให้บริการหรือเปิดให้บริการได้ไม่เต็มรูปแบบเพราะขาดวัสดุหรือวัตถุดิบผลิตสินค้า และต้องมีการซ่อมแซมอุปกรณ์หรือนำเข้าเครื่องจักรมาใหม่

ทั้งนี้หลายหน่วยงานได้ออกมาวิเคราะห์ถึงความเสียหายและผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ไม่ว่าจะเป็น กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงาน เศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวมทั้งมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย โดยมีการประเมินว่าอุทกภัยครั้งนี้ส่งผลให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจลดลงร้อยละ ๐.๙ ถึง ๑.๒ และความเสียหายส่วนใหญ่มาจากผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมการผลิต เนื่องจากมีโรงงาน ๙๓๐ แห่งใน ๒๘ จังหวัดได้รับผลกระทบรวมทั้ง นิคมอุตสาหกรรมหลายแห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและปทุมธานี

จากภาวะอุทกภัยครั้งใหญ่ส่งผลให้ สินค้าสำคัญในภาคอุตสาหกรรม บางประเภทเริ่มมีมูลค่าการส่งออกที่ลดลงในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ ได้แก่ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ อัญมณี/โลหะมีค่า และกระดาษ โดยผลกระทบเริ่มชัดเจนมากขึ้นในเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมหดตัวลงร้อยละ ๖.๖๕ เมื่อเทียบกับปีก่อน และดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (MPI) ลดลงร้อยละ ๒๕.๘๐ เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไปยังตลาดสำคัญอย่าง จีน ญี่ปุ่น สหรัฐฯและสหภาพยุโรป ยังคงหดตัวต่อเนื่อง ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจทำให้หลายฝ่ายเกิดความวิตกกังวล โดยเฉพาะกลุ่มนักลงทุนชาวต่างชาติที่ต่างออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลไทยจัดการ กับการแก้ปัญหา น้ำท่วมอย่างเป็นระบบมากขึ้น ก่อนที่จะมีการตัดสินใจย้ายฐานการผลิตไปที่ประเทศอื่น

ในส่วนของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเค รื่องนุ่งห่ม มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอที่อยู่ในภาคกลางและเขตปริมณฑลที่อยู่ในพื้นที่ที่ได้รับ ผลกระทบ ประมาณ ๑๗๑ โรงงาน โดยส่วนใหญ่เป็นโรงงานผลิตเครื่องนุ่งห่ม จำนวน ๖๗ โรง รองลงมาคือ โรงงานปั่นด้ายและเคหะสิ่งทอ โรงงานที่ได้รับผลกระทบมีทั้งโรงงานขนาดใหญ่ กลาง และขนาดเล็ก โดยจังหวัดที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี รองลงมาคือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นนทบุรี สระบุรี โดย โรงงานสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรม ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับผลกระทบมีทั้งสิ้น 12 โรงงาน ส่วนใหญ่เป็นโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยส่งผลให้ปริมาณ ผลผลิตที่ผลิตได้ในภาพรวมมีจำนวน ลดลงและไม่สามารถส่งมอบสินค้าได้ทันตามกำหนดระยะเวลาส่งมอบ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

อุตสาหกรรมสิ่งทอในตลาดโลก

ในปี พ.ศ.๒๕๕๔ อุตสาหกรรมสิ่งทอในตลาดโลกมีอัตราการเติบโตสูงสุดในช่วง ๒๕ ปีที่ผ่านมา ปริมาณการผลิตเส้นใยธรรมชาติและเส้นใยประดิษฐ์ (เส้นใยสังเคราะห์และเส้นใยกึ่งสังเคราะห์) มีจำนวนรวม ๘๐.๘ ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๖ หรือ ๖.๔ ล้านตันจากปีก่อน จำแนกเป็นเส้นใยสังเคราะห์ร้อยละ ๕๖ (๔๕.๒๕ ล้านตัน) เส้นใยธรรมชาติ ร้อยละ ๓๙ (๓๑.๕๑ ล้านตัน) เส้นใยกึ่งสังเคราะห์เซลลูโลส ร้อยละ ๕ (๔.๐๔ ล้านตัน)

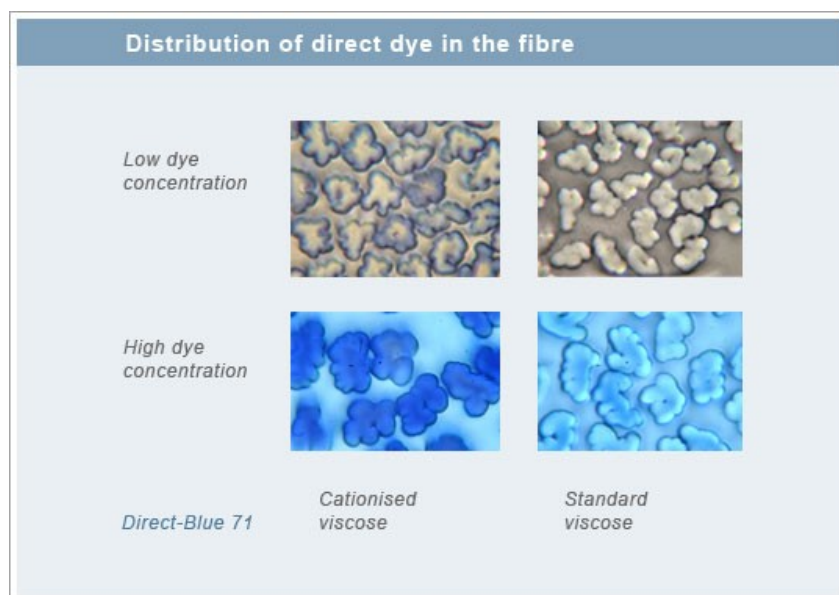
การผลิตเส้นด้ายในตลาดโลกในปี พ.ศ.๒๕๕๔ มีปริมาณ ๖๕.๙ ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ จากปีก่อน ทั้งนี้ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๕๔ อัตราการเติบโตของปริมาณการผลิตเส้นด้ายสปันโดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๒.๕ ต่อปี และการผลิตเส้นด้ายฟิลาเมนต์อยู่ที่ร้อยละ ๕.๗ ต่อปี ในขณะที่ปริมาณการผลิตเส้นใยฝ้ายในตลาดโลกมีประมาณ ๒๕.๒๑ ล้านตัน หรือประมาณร้อยละ ๘๐ ของการผลิตเส้นใยธรรมชาติทั้งหมด และคาดว่าในช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๕ ปริมาณการผลิตเส้นใยฝ้ายจะเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๑๑ เป็น ๒๗.๔ ล้านตัน

ส่วนการผลิตฝ้ายอินทรีย์ (organic cotton) ในตลาดโลก Textile Exchange เปิดเผยว่า ในปี พ.ศ.๒๕๕๓ ปริมาณการผลิตเส้นใยฝ้ายอินทรีย์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔.๙ เป็น ๒๔๑,๓๐๐ ตัน โดยปัจจุบัน เส้นใยฝ้ายอินทรีย์ครองส่วนแบ่งตลาดอยู่ราวร้อยละ ๐.๗๖ ของปริมาณเส้นใยฝ้ายทั้งหมด และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

สำหรับนวัตกรรมของเส้นใย งานแสดงสินค้า INDEX ๑๑ ซึ่งจัดที่สวิสเซอร์แลนด์มีการนำเสนอเส้นใยใหม่ๆ มากมายที่น่าสนใจ เช่น บริษัท Kelheim เสนอเส้นใยวิสโคส Poseidon ที่สามารถถ่ายเทประจุและใช้ในการกรองแยกโลหะหนัก และเสนอเส้นใย Deep-Dye ที่ดูดซับสีย้อมได้มากถึง ๔๐ เท่าของเส้นใยวิสโคสทั่วไป สามารถใช้ทำไส้กรองสำหรับดูดกรองแยกสีออกจากน้ำเสีย สีย้อมจากโรงงาน บริษัท ES FiberVision นำเสนอเส้นใย biocomponent ที่มีพอลิพรพิลีนเป็น sheath และพอลิเอทิลีน เทเรฟทาเลตเป็น core สำหรับใช้ทำนอนวูฟเวนที่ผลิตโดยใช้อัลตราโซนิกเชื่อมเส้นใยบนนอนวูฟเวน

The cross section of new fibre Poseidon. (presented by Kelheim Fibres at Index ๒๐๑๑)

(ที่มา : http://www.kelheim-fibres.com/newsletter/archiv/๒๐๑๑_๐๑/newsletter.html)

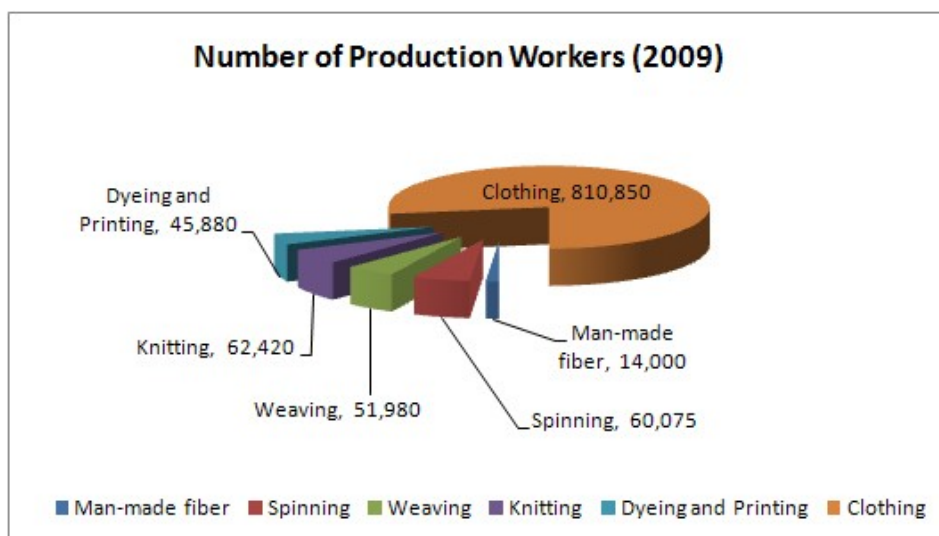
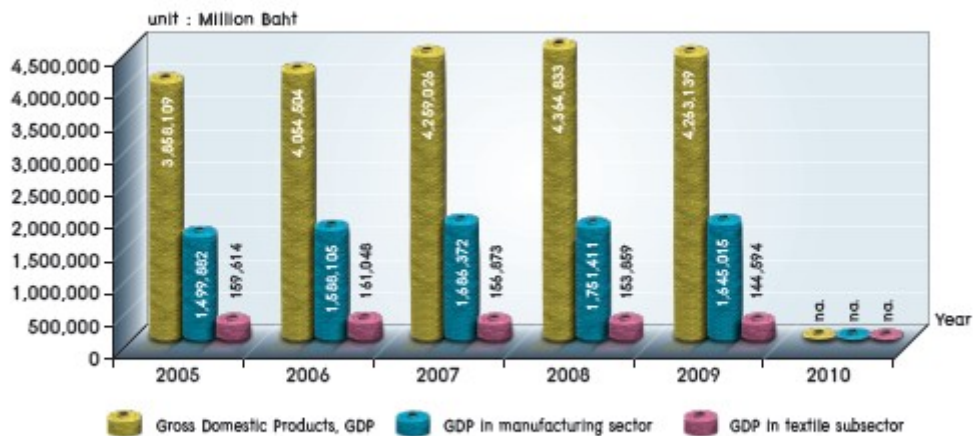
บทบาทของสาขาอุตสาหกรรมสิ่งทอในระบบเศรษฐกิจไทย

อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวม เพราะเป็นหนึ่งในธุรกิจที่สร้างรายได้ดีติดอันดับต้นๆ รวมถึงยังเป็นธุรกิจที่มีการจ้างงานสูง ก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ประชากร ทั้งที่เป็นแรงงานมีฝีมือและแรงงานไร้ฝีมือ อีกทั้งยังมีความเกี่ยวเนื่องโยงไปในธุรกิจอื่น นับจากวัตถุดิบ ฝ้าย ไหม ไปจนถึงการทอผ้าผืน และการตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป

สถานการณ์สิ่งทอของไทย

อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยมีมูลค่าการส่งออกคิดเป็นร้อยละ ๓.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) มีการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี และมีการจ้างงานกว่า ๑ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตทั้งหมดของไทย ส่วนจำนวนโรงงานมีประมาณ ๔,๕๐๐ โรงงาน โดยกว่าร้อยละ ๕๐ เป็นโรงงานผลิตเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม ในปี ๒๕๕๓ มีโรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอที่เปิดใหม่จำนวน ๑๒๓ โรงงาน มีการจ้างงานกว่า ๑๑,๗๙๗ คน ส่วนใหญ่เป็นโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป มีการจ้างงาน ๕,๙๐๐ คน

The Role of Textile Subsector in Thai Economy

(ที่มา : สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ)

จำนวนโรงงานและแรงงานที่ประกอบกิจการใหม่ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ปี ๒๕๕๓

ประเภทโรงงานการผลิต	จำนวนโรงงาน	จำนวนแรงงาน
ประกอบกิจการใหม่	123	11,797
▪เส้นใย	4	77
▪ปั่นด้าย	3	58
▪ทอผ้า	11	569
▪ฟอกย้อม	2	334
▪พิมพ์ผ้า	7	959
▪เคหะสิ่งทอ	7	247
▪เคหะสิ่งทอ (ผ้าใบ, เต็นท์)	1	180
▪ปักกลดลาย	4	109
▪ถักผ้า	17	1,059
▪พรม	2	461
▪เชือก	3	1,120
▪ดาชาย แห อวน	1	420
▪การทำแผ่นเส้นใย	1	55
▪ผ้าเคลือบ	1	15
▪การทำวัสดุจากเส้นใยสำหรับใช้ทำเบาะ นวม	5	190
▪การผลิตซึ่งมิได้ทำด้วยวิธีถัก/ทอ (ทำจากเส้นใยที่ไม่ได้ใช้แล้ว)	3	43
▪เสื้อผ้าสำเร็จรูป	51	5,901

การผลิต

จากรายงาน สรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมปี ๒๕๕๔ และแนวโน้มปี ๒๕๕๕ ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้สรุปสถานการณ์การผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอในปี ๒๕๕๔ ว่าเป็นปีที่ไม่ค่อยสดใสสำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยพิจารณาได้จาก ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม การผลิตเส้นใยสิ่งทอๆ การผลิตผ้าๆ และการผลิตเครื่องแต่งกายๆ (เสื้อผ้าสำเร็จรูป) ดัชนีปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนเนื่องจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจของตลาดส่งออกหลักอย่าง สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ประกอบกับภาวะการแข่งขันจากประเทศคู่แข่งที่มีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่แข่งที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า

ในช่วงที่เกิดภาวะอุทกภัยครั้งใหญ่ในประเทศไทย กลุ่ม อุตสาหกรรม สิ่งทอได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนโรงงานไม่มากนัก แต่เนื่องจากเป็นโรงงานผลิตเส้นใยขนาดใหญ่ที่มีการร่วมทุนจากนักลงทุนต่างชาติ ในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี และปทุมธานี ทำให้โรงงานต้องหยุดการผลิตชั่วคราว และคาดว่าโรงงานเหล่านี้จะได้รับผลกระทบประมาณร้อยละ ๔๐ ของกำลังการผลิตรวม ปริมาณการผลิตในอุตสาหกรรมเส้นใย และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น ทอผ้า ถักผ้า ฟอกย้อม พิมพ์ ปรับลดลงอย่างมากในไตรมาสที่ ๔ และต่อเนื่องถึงปี ๒๕๕๕ ในขณะที่กลุ่มเครื่องนุ่งห่ม (เสื้อผ้าสำเร็จรูป) โรงงานที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางและเล็ก ที่ตั้งอยู่บนถนนเพชรเกษม ถนนพหลโยธิน และถนนเอกชัย-บางบอน ซึ่งก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน

การส่งออก

การส่งออกปี ๒๕๕๔

ผ้าฝ้ายและเส้นด้าย

มูลค่าการส่งออกสินค้าผ้าฝ้ายและเส้นด้ายของไทยในปี ๒๕๕๔ มีมูลค่า ๒,๗๔๕.๐๔ ล้านเหรียญสหรัฐ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๓ ในอัตราร้อยละ ๙.๙๑ เนื่องจากราคาสินค้าที่สูงขึ้นอันเป็นผลจากราคาวัตถุดิบที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ตลาดการส่งออกใหญ่อยู่ในเอเชีย ได้แก่ เวียดนาม จีน ญี่ปุ่น และ บังกลาเทศ การส่งออกของสินค้าผ้าฝ้ายและเส้นด้ายมีอัตราขยายตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เนื่องจากมีการสั่งซื้อผ้าฝ้ายและเส้นด้ายที่มากขึ้น โดยเฉพาะจากจีนที่ลดการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก และผลกระทบต่อภาวะราคาสินค้าวัตถุดิบที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้การกำหนดราคาสูงขึ้น มีผลให้ไทยได้รับคำสั่งผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงคุณภาพของสินค้าผ้าฝ้ายและเส้นด้ายไทยที่มีความประณีตพิถีพิถัน และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาดเป้าหมาย อีกทั้งผู้ส่งออกของไทยยังสามารถส่งมอบสินค้าได้ตรงเวลา

คู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ จีน อินเดีย ศรีลังกา และปากีสถาน

ตลาดหลัก: ญี่ปุ่น เวียดนาม จีน บังกลาเทศ และตุรกี รวมกันคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๔.๙๕

ตลาดส่งออกที่สำคัญของผ้าฝ้ายและเส้นด้าย

	มูลค่า : ล้าน USD			อัตรายขยายตัว : ร้อยละ			สัดส่วน : ร้อยละ		
	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
๑. เวียดนาม	๑๒๘.๐๒	๑๘๓.๔๘	๒๓๐.๘๔	๑๒.๔๓	๔๓.๓๒	๒๕.๘๑	๖.๗๒	๗.๓๕	๘.๔๑
๒. จีน	๑๓๘.๒๑	๑๘๓.๒๔	๒๑๗.๗๘	๒.๑๓	๓๙.๘๒	๑๒.๗๐	๗.๒๕	๗.๗๔	๗.๙๓
๓. ญี่ปุ่น	๗๐.๓๐	๑๒๙.๘๒	๒๐๘.๔๑	-๒๑.๒๗	๘๔.๖๕	๖๐.๕๔	๓.๖๙	๕.๒๐	๗.๕๙
๔. บังกลาเทศ	๙๕.๒๘	๑๕๖.๔๕	๑๗๓.๙๖	๐.๖๐	๖๔.๒๐	๑๑.๑๙	๕.๐๐	๖.๒๖	๖.๓๔
๕. ตุรกี	๙๕.๑๗	๑๓๕.๐๕	๑๒๘.๔๕	-๕.๒๔	๔๑.๙๐	-๔.๘๙	๔.๙๙	๕.๔๑	๔.๖๘
๖. สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	๑๑๑.๖๖	๑๐๔.๒๕	๑๒๑.๔๕	-๖.๙๒	-๖.๖๔	๑๖.๕๐	๕.๘๖	๔.๑๗	๔.๔๒
๗. พม่า	๖๐.๘๗	๗๙.๔๗	๑๐๒.๕๑	๒๗.๓๐	๓๐.๕๖	๒๙.๐๐	๓.๑๙	๓.๑๘	๓.๗๓
๘. บราซิล	๗๕.๓๙	๘๓.๓๐	๙๙.๓๕	๒๑.๑๐	๑๐.๕๐	๑๙.๒๖	๓.๙๕	๓.๓๔	๓.๖๒
๙. สิงคโปร์	๖๔.๘๖	๘๘.๖๖	๘๗.๙๕	๒๑.๖๒	๓๖.๗๐	-๐.๘๐	๓.๔๐	๓.๕๕	๓.๒๐
๑๐. อินโดนีเซีย	๕๙.๙๕	๗๔.๙๐	๘๗.๕๒	-๘.๐๒	๒๔.๙๕	๑๖.๘๕	๓.๑๕	๓.๐๐	๓.๑๙
รวม ๑๐ ประเทศ	๘๙๙.๗	๑,๒๒๘.๖	๑,๔๕๘.๒	๑.๙๙	๓๖.๕๖	๑๘.๖๙	๔๗.๒๐	๔๙.๒๐	๕๓.๑๒
อื่น ๆ	๑,๐๐๖.๔	๑,๒๖๘.๘	๑,๒๘๖.๘	-๑๐.๙๗	๒๖.๐๘	๑.๔๒	๕๒.๘๐	๕๐.๘๐	๔๖.๘๘
มูลค่ารวม	๑,๙๐๖.๐๘	๒,๔๙๗.๔๘	๒,๗๔๕.๐๔	-๕.๒๙	๓๑.๐๓	๙.๙๑	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

(ที่มา: สำนักส่งเสริมสินค้าส่งออก กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์)

เครื่องนุ่งห่ม

มูลค่าการส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มของไทยในปี ๒๕๕๔ มีมูลค่า ๓,๒๗๔.๙๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๓ ร้อยละ ๒.๑๖ เนื่องมาจากราคาสินค้าที่สูงขึ้น อันเป็นผลจากราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อราคาค้นทุน รวมถึงจากการที่เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวมีผลทำให้ตลาดสหภาพยุโรปมีอัตราการขยายตัวในการนำเข้าสินค้านี้ ค่าเครื่องนุ่งห่มจากไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ประกอบการเครื่องนุ่งห่มไทยได้รับคำสั่งซื้อจาก ผู้นำเข้ายุโรปเต็มจนถึงสิ้นปี คาดว่าจะเป็นผลมาจากลูกค้าในสหภาพยุโรปขาดความเชื่อมั่นในสินค้าที่ผลิตจากประเทศจีน โดยเฉพาะเรื่องการส่งมอบสินค้าไม่ตรงตามกำหนด อีกทั้ง ในขณะนี้เงินประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงาน จึงส่งผลให้ศักยภาพในการแข่งขันกับไทยลดลง

การส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มไทยไปยังประเทศในกลุ่มอาเซียนเริ่มจะมีแนวโน้มที่สูงขึ้น เนื่องจากผลประโยชน์จากข้อตกลง AFTA และ JTEPA อันมีผลทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มไปยังญี่ปุ่นขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

คู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ เวียดนาม จีน อินโดนีเซีย และบังกลาเทศ

ตลาดหลัก : สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส รวมกันคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๙.๘๕

ตลาดส่งออกที่สำคัญของเครื่องนุ่งห่ม

ประเทศ	มูลค่า : ล้านดอลลาร์			อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			สัดส่วน : ร้อยละ		
	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔ (ม.ค.-ธ.ค.)	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔ (ม.ค.-ธ.ค.)	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔ (ม.ค.-ธ.ค.)
๑. สหรัฐอเมริกา	๑,๑๗๖.๙๘	๑,๒๖๒.๔๗	๑,๑๔๒.๐๔	-๒๖.๕๑	๗.๒๖	-๙.๕๔	๓๙.๗๕	๓๙.๓๘	๓๔.๘๗
๒. ญี่ปุ่น	๒๒๖.๔๐	๒๕๒.๙๘	๓๒๕.๓๓	๕.๕๖	๑๑.๗๔	๒๘.๖๐	๗.๖๕	๗.๘๙	๙.๙๓
๓. เยอรมนี	๑๕๖.๗๑	๑๖๓.๒๗	๑๗๘.๖๘	-๒.๐๒	๔.๑๙	๙.๔๔	๕.๒๙	๕.๐๙	๕.๔๖
๔. สหราชอาณาจักร	๑๙๐.๑๕	๑๗๙.๒๘	๑๖๘.๗๙	-๑๗.๘๖	-๕.๗๒	-๕.๘๕	๖.๔๒	๕.๕๙	๕.๑๕
๕. ฝรั่งเศส	๑๔๖.๘๘	๑๔๘.๒๐	๑๔๕.๔๐	-๑๖.๔๓	๐.๙๐	-๑.๘๙	๔.๙๖	๔.๖๒	๔.๔๔
๖. สเปน	๑๔๘.๑๓	๑๗๔.๓๑	๑๔๔.๕๗	๖.๕๕	๑๗.๖๗	-๑๗.๐๖	๕.๐๐	๕.๔๔	๔.๔๑
๗. เบลเยียม	๘๕.๘๘	๑๐๓.๘๘	๑๒๗.๓๒	๓.๔๑	๒๐.๙๕	๒๒.๕๗	๒.๙๐	๓.๒๔	๓.๘๙
๘. เนเธอร์แลนด์	๑๐๐.๔๘	๑๐๓.๕๙	๘๕.๘๔	-๗.๔๐	๓.๐๙	-๑๗.๑๓	๓.๓๙	๓.๒๓	๒.๖๒
๙. แคนาดา	๕๗.๔๒	๕๗.๙๙	๖๒.๓๒	-๗.๕๑	๑.๐๐	๗.๔๗	๑.๙๔	๑.๘๑	๑.๙๐
๑๐. สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	๕๖.๘๘	๕๕.๗๔	๖๑.๖๕	๒.๗๕	-๒.๐๑	๑๐.๖๑	๑.๙๒	๑.๗๔	๑.๘๘
รวม ๑๐ ประเทศ	๒,๓๔๕.๙	๒,๕๐๑.๗	๒,๔๔๑.๙	-๑๗.๑๔	๖.๖๔	-๒.๓๙	๗๙.๒๓	๗๘.๐๓	๗๔.๕๖
อื่น ๆ	๖๑๕.๑	๗๐๔.๒	๘๓๓.๑	-๘.๗๔	๑๔.๔๘	๑๘.๓๐	๒๐.๗๗	๒๑.๙๗	๒๕.๔๔
มูลค่ารวม	๒,๙๖๑.๐๔	๓,๒๐๕.๘๗	๓,๒๗๔.๙๙	-๑๕.๕๓	๘.๒๗	๒.๑๖	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

(ที่มา: สำนักส่งเสริมสินค้าส่งออก กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ)

สำหรับแนวโน้มสถานการณ์ส่งออกนั้น ต้องเผชิญกับการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากเมื่อเปิดตลาดก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) ในปี ๒๕๕๘ การผลิตสินค้าในกลุ่มจะถูกกระทบว่ามีแหล่งกำเนิดสินค้าเดียวกันเพื่อนำมาประกอบการผลิตสินค้าในชั้นเดียวกันได้ ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน การเคลื่อนย้ายเงินลงทุน ผู้ประกอบการจึงต้องปรับตัวรองรับสถานการณ์ดังกล่าว

ภาวะการแข่งขันในปัจจุบัน

สิ่งทอเป็นสินค้าส่งออกของไทยที่มีความสำคัญทั้งในด้านการสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศ การจ้างงาน และการเชื่อมโยงในแนวลึกลับอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น อุตสาหกรรมสิ่งทอจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมต่างๆ มากมาย ปัจจุบันการส่งออกสิ่งทอของไทยต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะจากคู่แข่งในตลาดระดับกลางซึ่งมีความได้เปรียบด้านต้นทุนค่าแรงงานที่ต่ำกว่า ประเทศที่เป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยในตลาดส่งออกสิ่งทอในปัจจุบัน ได้แก่

๑. จีน

มีส่วนแบ่งตลาดสิ่งทอสูงเป็นอันดับ ๑ ในตลาดโลก คือ ประมาณร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าตลาดสิ่งทอรวมทั่วโลก สิ่งทอที่จีนผลิตได้ส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำถึงปานกลาง อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมสิ่งทอของจีนได้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว หลังจากที่จีนเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ นอกจากนี้ การที่รัฐบาลจีนสนับสนุนให้สิ่งทอปรับเปลี่ยนเครื่องจักรให้ทันสมัย เพื่อให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบกับความได้เปรียบด้านค่าจ้างแรงงานที่ต่ำและตลาดภายในประเทศมีขนาดใหญ่ รวมทั้งยังสามารถผลิตวัตถุดิบสิ่งทอได้หลายชนิด ตั้งแต่ในระดับต้นน้ำ โดยเฉพาะฝ้าย ไหม ขนสัตว์ และมีแหล่งน้ำมันดิบซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตเส้นใยประดิษฐ์ ทำให้จีนพึ่งพาวัตถุดิบนำเข้าจากต่างประเทศน้อยมาก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสิ่งทอโดยรวมของจีนอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น จีนจึงสามารถขยายตลาดสิ่งทอได้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การที่จีนเข้าเป็นสมาชิก WTO ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๔๔ ทำให้ข้อจำกัดด้านการส่งออกของจีนที่ถูกควบคุมโดยโควตาจากประเทศผู้นำเข้าสิ่งทอรายสำคัญของโลกลดลงเป็นอันดับ

ผู้ผลิตหลายคนอาจมองว่า สิ่งทอจากจีนยังมีคุณภาพต่ำ รวมถึง การออกแบบ ยังไม่ทันสมัย ยังไม่น่าจะเข้ามาแข่งขันกับสิ่งทอ ของบ้านเราได้ แต่ในความเป็นจริงแล้ว เสื้อผ้าจากจีน ไม่ได้มีแต่ของ คุณภาพต่ำเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีการพัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่า ของสินค้าในหลายรูปแบบอย่างเช่น การลอกเลียนแบบซึ่งนอกจากจะคล้ายคลึงแล้วยังมีการทำอย่าง รวดเร็ว การตัดเย็บที่ดีขึ้น รวมถึงคุณภาพ เนื้อผ้าหลากหลาย และแรงงานที่มีทักษะมากขึ้น ทำให้สินค้าจากจีนเริ่มรุกเข้ามาในตลาดระดับกลาง และในราคาที่ถูกกว่าด้วย

๒. อินโดนีเซีย

มีส่วนแบ่งตลาดสิ่งทอประมาณร้อยละ ๒ ในตลาดโลก โดยสิ่งทอเป็นสินค้าส่งออกสำคัญอันดับ ๑ ของอินโดนีเซีย เนื่องจากมีความได้เปรียบด้านแรงงานที่มีเป็นจำนวนมากและมีค่าแรงงานถูก มีต้นทุนพลังงานต่ำ รวมทั้งการที่รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมสิ่งทออย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการตั้งกองทุนเงินกู้แบบผ่อนปรนแก่กิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก ทำให้อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตสิ่งทอที่น่าจับตามองอีกประเทศหนึ่ง

๓. เวียดนาม

เป็นประเทศผู้ผลิตสิ่งทอที่มีศักยภาพในการขยายตัวสูง แม้ว่าในปัจจุบันเวียดนามยังมีส่วนแบ่งในตลาดสิ่งทอโลกไม่มากนักก็ตาม สิ่งทอเป็นสินค้าส่งออกสำคัญอันดับ ๒ ของเวียดนามรองจากน้ำมันดิบ การที่เวียดนามมีแรงงานจำนวนมากและมีค่าจ้างแรงงานถูก เป็นปัจจัยสำคัญที่เกื้อหนุนต่อการผลิตสิ่งทอ นอกจากนี้ การที่รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทออย่างจริงจังด้วยการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ทำให้นักลงทุนต่างชาติย้ายฐานการผลิตสิ่งทอเข้าไปยังเวียดนามจำนวนมาก ส่งผลให้เทคโนโลยีการผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนามพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว

จากคู่แข่งทั้ง ๓ ประเทศดังกล่าวมีลักษณะการผลิตและส่งออกสิ่งทอที่คล้ายคลึงกับไทยในหลายด้าน คือ อาศัยความได้เปรียบด้านค่าจ้างแรงงานในระดับต่ำเป็นตัวผลักดันสำคัญในการส่งออก ขณะที่การทำตลาดยังมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นการรับจ้างตามคำสั่งซื้อหรือจำหน่ายสินค้าผ่าน Trading Company เป็นสำคัญ

ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

๑) ค่าเงินบาท เนื่องจากหากค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น จะทำให้ราคาสินค้า สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยสูงขึ้น ประเทศคู่ค้าที่บริโภคสินค้าของไทยอาจจะสั่งซื้อสินค้าลดลงและหันไปบริโภคสินค้าของประเทศอื่นที่มีราคาต่ำกว่า เช่น เวียดนาม ลาว พม่า กัมพูชา เป็นต้น

๒) ราคาวัตถุดิบ ได้แก่ เส้นใยฝ้ายและใยสังเคราะห์ที่ปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากภัยธรรมชาติ ทำให้พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตฝ้ายลดลง การขนส่งมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับความต้องการบริโภคเส้นใยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้นนี้จะทำให้ผู้ผลิตมีต้นทุนสูงขึ้นตามไปด้วย และส่งผลให้กำไรลดลงหรืออาจจะขาดทุนอย่างต่อเนื่อง จนไม่สามารถประกอบธุรกิจได้ต่อไป

๓) ปัญหาแรงงานขาดแคลนของอุตสาหกรรม ทำให้ผู้ผลิตไม่สามารถผลิตสินค้าได้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ส่งผลให้ผู้บริโภคไปซื้อสินค้าจากที่อื่น ทดแทนทำให้เสียส่วนแบ่งการตลาด ประกอบกับในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมาผู้ผลิตหันมาจ้างแรงงานต่างด้าวมากขึ้น และในปัจจุบันประเทศของแรงงานดังกล่าว กำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวเริ่มทยอยกลับประเทศของตน จึงยังส่งผลให้ผู้ผลิตขาดแคลนแรงงานเพิ่มมากขึ้น

๔) การเปิดเสรีทางการค้า ซึ่งถือเป็นทั้งข้อได้เปรียบและเสียเปรียบ เนื่องจากอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยมีจุดแข็งคือ มีอุตสาหกรรมเชื่อมโยงตั้งแต่ ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำ ดังนั้นเราสามารถผลิตสินค้าได้เพียงพอกับความต้องการ อีกทั้งสิ่งทอของไทยก็เป็นสินค้าที่มีความหลากหลายเนื่องจากมีทั้งสินค้าที่คุณภาพน้อยไปจนถึงคุณภาพสูง แต่ที่น่ากังวลคือต้นทุนและราคาของสิ่งทอไทยสูงกว่าคู่แข่ง โดยเฉพาะประเทศจีน ซึ่งหากสินค้าราคาถูกเข้ามาขายในประเทศอาจถูกแบ่งส่วนแบ่งทางการตลาดไปได้

ทางรอดของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยในอนาคต

การส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มแยกตามรายตลาดเฉพาะกลุ่ม

Markets	Value (Million Baht)					Share (%)				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
ASEAN	28,118.9	29,617.7	30,852.7	34,415.0	43,426.2	34.82	36.07	37.95	40.73	44.27
SOUTHERN ASIA	18,588.0	18,730.0	18,201.5	17,896.7	18,425.1	23.02	22.81	22.38	21.18	18.78
MIDDLE EAST ASIA	16,003.9	13,361.2	13,139.7	13,718.4	13,602.7	18.88	16.26	16.16	16.24	13.87
AFRICA	8,490.8	8,049.8	7,630.8	7,445.6	10,369.2	10.82	9.80	9.38	8.81	10.55
EASTERN EUROPE & CIS	3,528.8	3,818.1	3,724.3	3,223.7	3,080.7	4.37	4.65	4.58	3.82	3.14
CENTRAL AMERICA	2,945.0	2,983.6	2,869.9	3,399.5	3,432.9	3.65	3.63	3.53	4.02	3.80
SOUTH AMERICA	4,071.4	5,655.9	4,894.6	4,391.3	5,764.9	5.04	6.78	6.02	5.20	6.88
TOTAL	80,746.8	82,116.3	81,323.5	84,490.2	98,091.7	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Source : Information and Communication Technology Center with Cooperation of The Customs Department

Compiled by Thailand Textile Institute

จากการที่ ประเทศไทยจะเข้าสู่ กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) ในปี ๒๕๕๘ ทำให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน และมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน รวมทั้งแรงงานมีฝีมืออย่างเสรีมากขึ้น ประกอบกับการส่งออกสินค้าสิ่งทอของไทยไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนมีสัดส่วนที่สูง และนับเป็นกลุ่มคู่ค้าที่สำคัญทั้งในปัจจุบันและอนาคต จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบการจะต้อง ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเทศต่างๆในอาเซียน เพื่อให้สินค้าของไทยมีโอกาสเปิดตลาดใหม่หรือขยายตลาดไปยังกลุ่มดังกล่าวได้มากขึ้น

สิ่งทอในบังคลาเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลภาพรวมของภาคอุตสาหกรรมประเทศไทย ได้ศึกษาเจาะลึกถึงความเป็นไปได้ในการยกระดับความร่วมมือทางธุรกิจ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งอย่างยั่งยืนให้เกิดขึ้นสำหรับการยกระดับการพัฒนาที่ยั่งยืนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยได้ไปศึกษาข้อมูลด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศบังคลาเทศ ซึ่งพบข้อมูลที่น่าสนใจหลายประการ เพื่อสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นในอนาคต อันจะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยก้าวสู่ ความเป็นผู้นำในอาเซียน

บังคลาเทศ เป็นประเทศเล็กๆ ทางตอนเหนือของอ่าวเบงกอล มีพื้นที่ ๑ ใน ๓ เมื่อเทียบกับประเทศไทย ประชากรมากติดอันดับ ๘ ของโลก คือประมาณ ๑๕๖ ล้านคน มากเป็นสองเท่าของประเทศไทย จากจำนวนประชากรที่มีจำนวนมาก แต่มีพื้นที่เพียงเล็กน้อย บังคลาเทศจึงให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ช่วยให้คนมีงานทำ แม้อัตราค่าจ้างโดยเฉลี่ยถือว่าต่ำมาก คิดเป็นเงินไทยประมาณ ๗๕ บาทต่อวัน เนื่องจากมีประชากรในวัยทำงาน สูงถึงร้อยละ ๗๐ ผู้ประกอบธุรกิจจึงมีทางเลือกในการจ้างคนทำงาน

นอกจากนี้ รัฐบาลบังคลาเทศ ก็ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ช่วยให้คนมีรายได้จากการจ้างงานที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ถึง ๕ ล้านคน จากจำนวนโรงงานสิ่งทอประมาณ ๕,๐๐๐ โรงงาน โดยส่วนใหญ่รับจ้างผลิตให้กับเสื้อผ้า ที่มีชื่อเสียง เช่น Wal-Mart, H&M, Zara, Carrefour, Gap, Metro, JC Penney, Marks & Spencer, Kohl's, Levi's และ Liz Claiborne การส่งออกสินค้าในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มคิดเป็น ร้อยละ ๗๙.๓ ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด บังคลาเทศจึงตั้งเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเสื้อผ้าระดับล่างที่มีราคาถูก โดยไม่ต้องใช้แรงงานฝีมือมากนัก และรัฐบาลบังคลาเทศได้มีนโยบายมุ่งเน้นด้านภาษีสำหรับอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตประกอบการอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก (Export Processing Zone : EPZ) ซึ่งจัดตั้งในรูปแบบเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น ยกเว้นไม่เก็บภาษี ๑๐ ปี ยกเว้นการเก็บภาษีอากรจากเครื่องจักร อะไหล่ วัตถุดิบ เครื่องมือก่อสร้าง จัดระบบสาธารณูปโภคและพื้นที่คลังสินค้า ให้บริการสนับสนุนด้านธุรกรรม และพิธีการทางศุลกากร ณ พื้นที่เขตประกอบการอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก และสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานในเขตดังกล่าว โดยสร้าง EPZ เพิ่มอีก ๘ แห่ง กระจายไปยังเมืองต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้สนับสนุนให้บริษัททั้งในและต่างประเทศเข้าไปตั้งโรงงานในเขต EPZ โดยมีนักลงทุนตั้งโรงงานผลิตในพื้นที่ดังกล่าวมากกว่า ๕๐๐ โรงงาน คิดเป็นเงินลงทุนกว่า ๑.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ และจ้างงานได้กว่า ๒ แสนคน

จากสัดส่วนการส่งออกในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ร้อยละ ๗๙.๓ ซึ่งมากกว่าครึ่งหนึ่งของการส่งออกทั้งหมด บังคลาเทศจึงพร้อมรับการลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศที่เข้ามาตั้งโรงงานผลิตสิ่งทอเพื่อส่งออก เนื่องจากปัจจุบันบังคลาเทศมีขีดความสามารถเพียงการผลิตขั้นสุดท้ายเท่านั้น ขณะที่โรงงานต้นน้ำที่มีอยู่มีความสามารถในการผลิตเส้นด้ายที่มีคุณภาพต่ำ บังคลาเทศจึงมีความจำเป็นต้องเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมต้นน้ำในประเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมทั้งระบบ รวมถึงให้ความสำคัญกับการลงทุนสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อเอื้อต่อการประกอบธุรกิจ เช่น สร้างถนน ทำระบบน้ำประปา ไฟฟ้า ฯลฯ ซึ่งจากจุดนี้เองจึงเป็นโอกาสครั้งสำคัญที่นักลงทุนไทยควรแสวงหาช่องทาง เพื่อเข้าไปร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอต้นน้ำให้เกิดขึ้น เป็นการโตนอกบ้าน โดยใช้จุดแข็งไปเติมเต็มจุดอ่อนเพื่อความลงตัว การใช้จุดแข็งของไทยโดยเฉพาะสิ่งทอต้นน้ำ ไปให้บังคลาเทศที่ยังอ่อนมากในสิ่งทอต้นน้ำ จึงเป็นโอกาสที่ผู้ประกอบการไทยไม่ควรมองข้าม

พม่า ตลาดใหม่นำลงทุนสำหรับฟอกย้อมและผ้าผืน

จากสถานการณ์ในปัจจุบันของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยที่กำลังขาดแคลนแรงงาน ประกอบกับนโยบายการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาทของรัฐบาล ส่งผลให้ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มต้องปรับตัว โดยอุตสาหกรรมสิ่งทอต้นน้ำและกลางน้ำของไทยมีแนวโน้มขยายหรือย้ายฐานการลงทุนไปยังประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น โดยมีประเทศพม่าเป็นเป้าหมายหลัก ในเวลานี้ เนื่องจากพม่า กำลังเปิดประเทศไปสู่ระบอบประชาธิปไตย และกำลังปรับปรุงกฎระเบียบ สิทธิประโยชน์ เช่น การให้สิทธิประโยชน์เพื่อ จูงใจนักลงทุนโดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และเร่งพัฒนาระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เพื่อรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งก็มีผู้ประกอบการบางรายได้เริ่มวางแผนการลงทุนในพม่าแล้ว

จึงเป็นโอกาสของผู้ประกอบการสิ่งทอของไทยที่จะไปลงทุนในพม่าเพราะนอกจากพม่าจะมีแรงงานจำนวนมากแล้วยังมีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าประเทศไทย โดยต้นทุนด้านค่าจ้างงาน อยู่ที่ประมาณ ๒,๐๐๐-๒,๕๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งต่ำกว่าไทยถึง ๓-๔ เท่า

ตัวอย่างที่ดีจากอิตาลี

หากกล่าวถึงธุรกิจเสื้อผ้าแฟชั่นชั้นนำของโลก ต้องนึกถึงอิตาลี ซึ่งเป็นทั้งผู้นำแห่งหนึ่งของโลกที่มีความแข็งแกร่ง และมีความสำคัญต่อธุรกิจโดยรวมของประเทศ โดยอิตาลีก็ได้รับผลกระทบจากการ ตีตลาดของจีนเช่นเดียวกับไทย เนื่องจากผู้ผลิตต้นทุนต่ำในเอเชีย ต่างก็รุกคืบเข้ามาลอกเลียนแบบ ทั้งในเรื่องการดีไซน์และเทคโนโลยี ตัดเย็บอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ประกอบการในอิตาลีต้องปิดโรงงานไป ส่งผลต่อความสูญเสียทางเศรษฐกิจมหาศาล เนื่องจากอุตสาหกรรม ที่มีการจ้างงานถึงร้อยละ ๒๒ ของการจ้างงานรวม

แต่ในวันนี้ ธุรกิจสิ่งทอเสื้อผ้าของอิตาลี เริ่มที่จะต่อสู้กลับแล้วเพื่อเอาตัวรอด และก็นับว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งที่น่าพอใจ แม้ว่ากิจการขนาดเล็กที่ผลิตสินค้าคุณภาพต่ำ เริ่มที่จะอยู่ไม่ได้และปิดตัวไปมาก แต่กิจการขนาดกลางของอิตาลี ที่ผลิตสินค้าคุณภาพสูง ราคาแพง และจับตลาดกลุ่มบนนั้น มีผลประกอบการที่น่าพอใจอย่างยิ่ง ซ้ำยังสามารถขยายตัวเพิ่ม เต็มได้อีก เนื่องจากกิจการนี้ได้ใช้จุดเด่นในการเป็นธุรกิจครอบครัว มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัว และพัฒนาอย่างรวดเร็วให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงการเพิ่มนวัตกรรมใหม่ๆ เข้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ และวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ของตนเองให้อยู่ในระดับสูงเท่านั้น ทำให้คู่แข่งจากจีนไม่สามารถเข้ามาแข่งขันในตลาดระดับนี้ได้ โดยมุ่งเน้นถึงความเป็น แปรนตร์ระดับสูง ที่มีความแตกต่างจากสินค้าจากจีนอย่างสิ้นเชิง และทำการออกแบบและผลิตในยุโรปเท่านั้น ก็เป็นสิ่งที่สร้างความแตกต่างในสายตาของผู้บริโภคได้อย่างมากเช่นกัน แม้ว่าบางแบรนด์อาจไม่ได้ติดหูติดตาลูกค้านัก แต่การขายความเป็น "อิตาลี" ก็นับว่ายังมีความขลังอยู่มากกับกลุ่มลูกค้าระดับสูงนี้

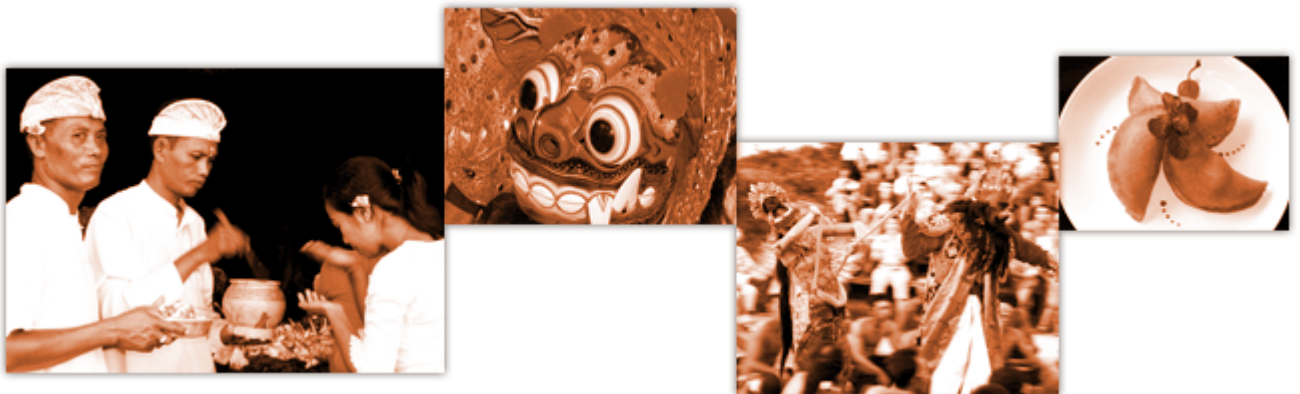
ส่วนกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมของอิตาลี ยังมีการใช้กลยุทธ์พันธมิตรธุรกิจ รวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อรวมทรัพยากร และความเชี่ยวชาญซึ่งกันและกัน อันนำไปสู่การวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ ร่วมกัน ทำให้สามารถลดต้นทุนและย่นระยะเวลาการพัฒนาสินค้าอย่างมาก รวมถึงได้รับสินค้าใหม่ๆ ที่มีคุณภาพสูงออกมา เช่น การรวมตัวกันเพื่อพัฒนามาตรฐานของผ้าไหมอิตาลี ทำให้ผ้าไหมรุ่นใหม่ของอิตาลี นอกจากจะมีดีไซน์ที่เก๋ ก้แล้ว ยังเน้นที่การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อทำให้เนื้อผ้าออกมามีความแตกต่างจากสินค้าเดิมๆ ซึ่งจะมีความทนทานต่อทั้งการฉีกขาด สารเคมี การเปื้อนจากสิ่งสกปรกต่างๆ ทำให้การดูแลรักษาง่ายขึ้น รวมถึงลดการระคายเคืองและสารตกค้างในผ้าไหม ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่

ทันสมัยกว่าของจีนมาก และการลอกเลียนแบบก็ทำได้ยากกว่า ใช้เวลามากกว่าการก๊อปปี้ดีไซน์แต่เพียงอย่างเดียว

จากการร่วมกันพัฒนาทำให้ธุรกิจผลิตไหมของอิตาลีเจริญเติบโต ทำให้การส่งออกสินค้าผ้าไหมของอิตาลีไปยังจีนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยส่งออกไปจับลูกค้าระดับสูงยังประเทศต่างๆ ซึ่งทำให้ราคาของสินค้าโดยเฉลี่ยจากอิตาลีสูงขึ้นมาก นำมาสู่ผลกำไรที่สูงขึ้นและแยกตัวเองออกมาจากผู้ผลิตจากจีนสิ้นเชิง ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจจากอิตาลีให้คำจำกัดความของธุรกิจตนเอง ว่า "เฟอร์รารีแห่งธุรกิจสิ่งทอของโลก" ในอนาคต

จากบทเรียนของอิตาลีพอจะให้แนวคิดหลายประการกับบ้านเรา ว่าหากไม่สามารถปรับตัว พัฒนาในเรื่องรูปแบบ เทคโนโลยี แปรนดิ่ง เพื่อยกระดับให้ลูกค้าเห็นถึงความแตกต่างอย่างชัดเจนของสินค้าจากไทยและจีนแล้ว ก็ยากที่จะอยู่รอดในอนาคต แน่แน่นอนว่าการพัฒนาเพิ่มมูลค่า รวมถึงการสร้างแบรนด์ ไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องอาศัยทักษะ ทรัพยากร ประสบการณ์มากพอควร การร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการภายในประเทศด้วยกันเอง หรืออาจเป็นการร่วมมือกับพันธมิตรต่างชาติ ที่มีความเชี่ยวชาญในสิ่งที่เราขาดอยู่

โอกาสการค้าระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย

ในด้านอุตสาหกรรม อินโดนีเซียได้พัฒนาอุตสาหกรรมสำคัญ ๆ อาทิ อุตสาหกรรมต่อเรือที่จาการ์ตา สุราบายา เซมารัง และอัมบอยนา อุตสาหกรรมผลิตเครื่องบิน อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ชนิดต่าง ๆ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อุปกรณ์และส่วนประกอบ อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมกระจก

เพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ รัฐบาลอินโดนีเซียได้พยายามปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบเรื่องเศรษฐกิจการค้า การเงิน การธนาคาร และการลงทุน เพื่อให้มีความเสรีและสะดวกยิ่งขึ้น การผ่อนคลายรูปแบบของเศรษฐกิจที่มีรัฐควบคุมอยู่มาก เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนต่างชาติเข้ามาลงทุนในกิจการหลาย ๆ ภาคที่เคยจำกัดไว้ รวมทั้งด้านสาธารณูปโภค อาทิ การพัฒนาแหล่งพลังงานไฟฟ้า การคมนาคมขนส่ง โทรคมนาคม เป็นต้น

ดังนั้น เศรษฐกิจของอินโดนีเซียจึงมีการขยายตัวและเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ความมั่นคงทางการเมือง ทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ และค่าจ้างแรงงานไม่สูงมาก ล้วนเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการลงทุนของต่างชาติ อย่างไรก็ตาม การประกอบกิจการที่ดำเนินแต่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ

การกั๊ยืมเงินทุนดอกเบี้ยต่ำจากภายนอกเพื่อลงทุนในกิจการที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ การผลิตและประกอบการที่ไม่มีการแข่งขันเนื่องจากได้รับการคุ้มครองจากรัฐ ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตประเทศอื่นได้

รายการ	2550	2551	2552	2553	2554	2555
การขยายตัวของ GDP (%)	6.3	6.4	5.4	5.9	5.8	5.6
อัตราเงินเฟ้อ(%)	6.1	5.8	5.7	5.8	5.9	6.0
ดุลการคลัง (% ของ GDP)	-1.7	-1.8	-1.5	-1.9	-1.0	-1.2
ดุลบัญชีเดินสะพัด (% ของ GDP)	2.3	2.2	2.3	2.2	2.6	2.8
อัตราแลกเปลี่ยน (Rp/US\$)	9,182	9,328	9,414	9,377	9,360	9,320

(ที่มา: สภาธุรกิจไทย-อินโดนีเซีย)

INDONESIA INTERNATIONAL TRADE				
	Value (Million US\$)			% Growth 2009/2010
	2008	2009	2010	
Total Trade Value	235,849.6	213,339.0	239,338.7	35.4
Export	137,020.4	116,510.0	157,732.6	40.0
Import	98,829.2	96,829.2	135,606.1	37.5
Trade Balance	38,191.2	19,681.0	22,126.5	12.4

Source: Statistics Indonesia

Office of Commercial Affairs, Jakarta, 2011

(ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

สินค้าออกที่สำคัญของอินโดนีเซีย นอกจากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติแล้ว ได้แก่ ไม้อัดพลาญูด เสื้อผ้า ผ้าฝืน ยางแปรรูป รองเท้า อิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ สินแร่โลหะและผลิตผลทางการเกษตร ตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และเกาหลีใต้ ส่วนสินค้านำเข้าส่วนใหญ่เป็น เครื่องจักร เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ รถยนต์ แหล่งนำเข้าที่สำคัญได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เยอรมนี และเกาหลีใต้

(ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

ในปี ๒๕๕๔ อินโดนีเซียเป็นตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทยเป็นลำดับที่ ๖ โดยในปี ๒๕๕๔ การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทยไปอินโดนีเซียขยายตัวถึงร้อยละ ๒๕.๘ เมื่อเทียบกับปีก่อน และมีสัดส่วนในการส่งออกของสินค้าอุตสาหกรรมร้อยละ ๔.๘ โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยไปอินโดนีเซีย ได้แก่ ยานพาหนะ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติก เครื่องจักรกล ตามลำดับ

๑๐ อันดับ ตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทย

อันดับที่	ประเทศ	มูลค่า : ล้านบาท				อัตรายายตัว (%)				สัดส่วน (%)			
		2551	2552	2553	2554 (ม.ค.-ธ.ค.)	2551	2552	2553	2554 (ม.ค.-ธ.ค.)	2551	2552	2553	2554 (ม.ค.)
1	จีน	374,046.94	403,166.86	489,542.51	556,231.34	1.72	7.79	21.42	13.62	8.49	10.16	10.31	10.99
2	ญี่ปุ่น	472,553.37	390,288.14	471,746.92	503,230.14	-0.17	-17.41	20.87	6.67	10.73	9.84	9.94	9.94
3	สหรัฐอเมริกา	522,191.20	427,418.59	489,630.80	479,570.73	-2.80	-18.15	14.56	-2.05	11.85	10.77	10.32	9.48
4	ฮ่องกง	305,145.51	296,401.47	388,783.21	469,400.06	11.88	-2.87	31.17	20.74	6.93	7.47	8.19	9.28
5	มาเลเซีย	234,337.52	185,280.94	233,726.77	250,733.29	19.52	-20.93	26.15	7.28	5.32	4.67	4.92	4.95
6	อินโดนีเซีย	172,552.48	129,228.35	191,904.85	241,382.15	32.07	-25.11	48.50	25.78	3.92	3.26	4.04	4.77
7	ออสเตรเลีย	231,871.09	265,571.48	269,181.47	206,887.28	26.88	14.53	1.36	-23.14	5.26	6.69	5.67	4.09
8	สิงคโปร์	223,770.97	176,610.63	184,954.23	194,834.79	-10.54	-21.08	4.72	5.34	5.08	4.45	3.90	3.85
9	เวียดนาม	115,323.77	121,816.82	135,676.99	155,790.66	20.16	5.63	11.38	14.82	2.62	3.07	2.86	3.08
10	สวีเดน	63,482.58	105,758.20	127,332.51	141,269.90	44.13	66.59	20.40	10.95	1.44	2.67	2.68	2.79
รวม 10 รายการ		2,715,275.4	2,501,541.5	2,982,480.3	3,199,330.3	6.45	-7.87	19.23	7.27	61.63	63.05	62.83	63.22
รวมอื่นๆ		1,690,708.5	1,466,001.3	1,764,272.7	1,861,219.4	5.42	-13.29	20.35	5.49	38.37	36.95	37.17	36.78
รวมทุกประเทศ		4,405,983.91	3,967,542.83	4,746,752.96	5,060,549.74	6.05	-9.95	19.64	6.61	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

๑๐ อันดับสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกของไทยไปอินโดนีเซีย

อันดับที่	ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านบาท				อัตรายายตัว (%)				สัดส่วน (%)		
		2551	2552	2553	2554	2551	2552	2553	2554	2551	2553	2554
1	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	50,361.1	28,945.2	56,490.2	61,428.4	42.55	-42.52	95.16	8.74	24.21	24.26	20.22
2	เม็ดพลาสติก	8,806.3	7,077.3	12,585.9	24,234.5	19.30	-19.63	77.83	92.55	4.23	5.41	7.98
3	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของ	13,720.1	9,070.5	15,536.9	23,142.3	37.45	-33.89	71.29	48.95	6.60	6.67	7.62
4	เคมีภัณฑ์	11,184.9	11,256.8	12,789.4	18,003.7	12.52	0.64	13.62	40.77	5.38	5.49	5.92
5	เครื่องยนต์เส้นด้ายใยแบบลูกสูบ	11,331.5	8,262.7	11,800.5	13,108.4	75.42	-27.08	42.82	11.08	5.45	5.07	4.31
6	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	11,027.7	6,866.8	9,528.5	10,663.9	23.82	-37.73	38.76	11.92	5.30	4.09	3.51
7	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	4,785.6	4,846.8	6,466.1	7,558.0	22.82	1.28	33.41	16.89	2.30	2.78	2.49
8	เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษา	4,719.4	4,562.3	5,267.7	6,706.7	14.38	-3.33	15.46	27.32	2.27	2.26	2.21
9	รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	6,897.0	5,945.2	6,025.3	6,528.1	49.12	-13.80	1.35	8.34	3.32	2.59	2.15
10	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	5,732.5	4,546.6	4,965.0	5,553.3	22.92	-20.69	9.20	11.85	2.76	2.13	1.83
รวม 10 รายการ		128,566.0	91,380.1	141,455.5	176,927.3	34.89	-28.92	54.80	25.08	61.81	60.75	58.22
อื่นๆ		79,451.5	67,537.7	91,400.7	126,943.3	12.44	-15.00	35.33	38.89	38.19	39.25	41.78
รวมทั้งสิ้น		208,017.5	158,917.9	232,856.2	303,870.7	25.33	-23.60	46.53	30.50	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญของไทยจากอินโดนีเซีย ที่สำคัญได้แก่ น้ำมันดิบ ถ่านหิน สินแร่และเศษโลหะ เคมีภัณฑ์ จักรยานยนต์และส่วนประกอบ สินค้าอุปโภคบริโภค เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่ง และทองคำ น้ำมันหล่อลื่นและ น้ำมันเบรก เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ด้ายทอผ้า และด้ายเส้นเล็ก เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ กระดาษ กระดาษแข็งและผลิตภัณฑ์

THAI FAVORITE PRODUCTS IN INDONESIA

- **FRESH FRUITS**
  - Durian (Mon Thong, Kan Yao)
  - Mango (Kiew Sayeaw, Nam Dok Mai)
  - Longan (Whole Year)
- **FOOD & BEVERAGES**
  - Fruit Juice (Tipco, Malee, Chaba)
  - Chili Sauce (Mae Pranom, Panthai Norasigh, Blue Elephant)
  - Fish Sauce (Ssquid, Oyster, Saitan)
- **SNACK**
  - Seawee, Tao Kae Noi, Taberu
  - Biscuit (Nisschin)
  - Instant Noodle (Mama, Papa, Yam Yam, Erawan)
  - Chili Paste (Mae Pranom, Pantai, Lobo)
  - everage (Vitamilk, M-150)
- **GARMENT**
  - Cindora, Kai Boutique, Fly New, Ihi, Vathit

Office of Commercial Affairs, Jakarta, 2011

**INVESTMENT OPPORTUNITY
SECTOR OPEN FOR INVESTMENT**

- **Agribusiness:** cultivation of soybean, corn, rubber, oil palm, cocoa, coffee, cashew nut and sugar cane
- **Fisheries:** marine & brackish water fisheries
- **Industries:** chemical and pharmaceuticals, food, wood and furniture products, pulp & paper, electronics, automotives, textile and garment
- **Infrastructure and power plants,** toll roads, airports, harbors, telecommunications and water plant
- **Services:** trading, hotels & restaurant, warehouses, recreational and entertainment services and technical & engineering services

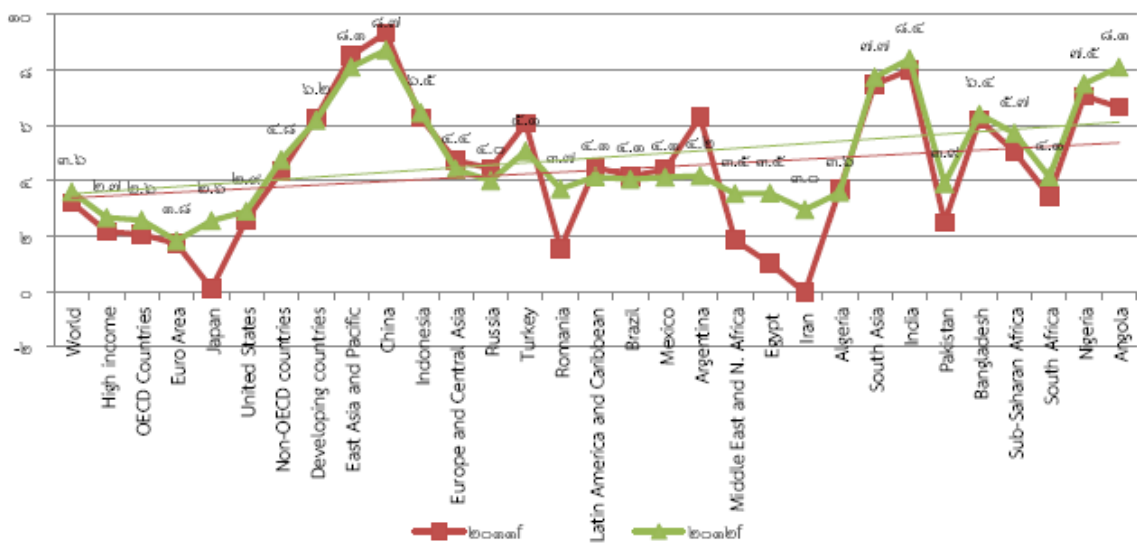
Office of Commercial Affairs, Jakarta, 2011

(ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีโอกาสทางการค้าสูง เพราะเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน (๒๓๗.๕ ล้านคน) ซึ่งร้อยละ ๑๕ เป็นประชากรที่มีฐานะดีและมีกำลังซื้อสูงมาก มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง ต้องการสินค้า high end สินค้าทุน และสินค้าอุปโภคบริโภคมากเพราะชาวอินโดนีเซียมีความนิยมสินค้าและบริการจากประเทศไทยอยู่แล้ว สำหรับบริการที่มีโอกาสมากคือ บริการทางการแพทย์ และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังสามารถใช้ประโยชน์จากการปลอดภาษีนำเข้าในกรอบข้อตกลงอาเซียน (CEPT/AFTA) (ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา)

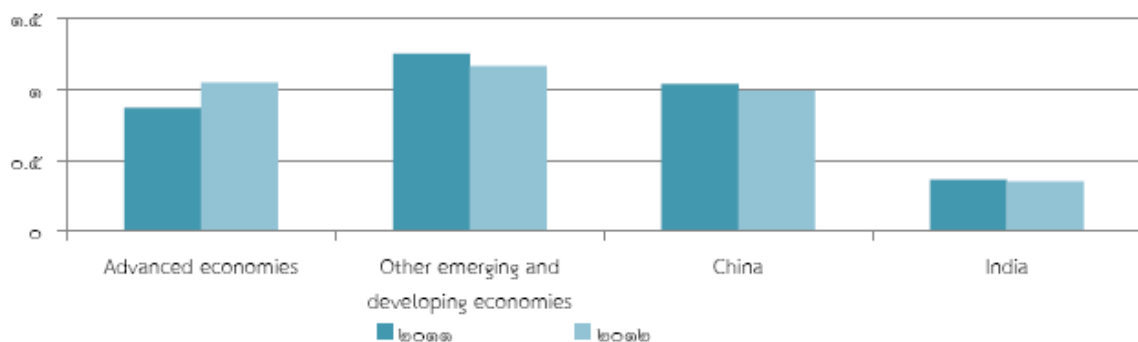
บทสรุปสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

ถึงแม้ในปัจจุบันการค้าจะมีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น แต่ทางด้านกระทรวงพาณิชย์ก็ได้วิเคราะห์ว่าในภาพรวมปี ๒๕๕๕ เศรษฐกิจโลกยังขยายตัว และความต้องการในตลาดโลกยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบในกรณีที่เศรษฐกิจของสหภาพยุโรปขยายตัวในระดับต่ำ และจะส่งผลให้การส่งออกของไทยมีแนวโน้มขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง เศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปี ๒๕๕๕ จะขยายตัวร้อยละ ๘.๑ ลดลงจากปี ๒๕๕๔ ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๘.๕ เล็กน้อย (แผนภูมิที่ ๑) ซึ่งเป็นผลมาจากการที่เศรษฐกิจจีนมีแนวโน้มชะลอตัวจากร้อยละ ๙.๓ ปี ๒๕๕๔ เหลือร้อยละ ๘.๗ ในปี ๒๕๕๕ ในขณะที่เอเชียใต้จะมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๗.๕ เป็นร้อยละ ๗.๗ นอกจากนี้ญี่ปุ่นและประเทศในตะวันออกกลางรวมทั้งแอฟริกาเหนือก็มีแนวโน้มที่เศรษฐกิจจะเติบโตในอัตราที่สูงขึ้นมาก

แผนภูมิที่ ๑ อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจปี ๒๕๕๕ (ที่มา: World Bank, มิถุนายน ๒๕๕๔)

ส่วนการขยายตัวของเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญยังอยู่ในอัตราสูง ถึงแม้ว่าอาจมีแนวโน้มชะลอตัวบ้าง โดยเฉพาะเศรษฐกิจจีนซึ่งจะยังคงสามารถรักษาการขยายตัวไว้ได้ แต่อาจชะลอตัวจากภาวะเงินเฟ้อ และการชะลอตัวของอสังหาริมทรัพย์ ดังนั้นสัดส่วนของ GDP จีนและประเทศกำลังพัฒนาต่อการขยายตัวของ GDP โลกจึงมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย

สำหรับประเทศไทยที่มีข้อได้เปรียบจากแรงส่งด้านการลงทุนจากมาตรการของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้ภาษีและ การลงทุนภาครัฐเพื่อก่อสร้าง /ซ่อมแซมและฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วม และเพื่อป้องกัน/บรรเทาการเกิดอุทกภัยในอนาคต อาทิ มาตรการเร่งรัดการฟื้นฟูภาคเศรษฐกิจ ทั้งมาตรการสนับสนุนสินเชื่อ การเร่งสร้างความเชื่อมั่น และให้ความช่วยเหลือเยียวยาในหลายลักษณะ รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยที่ยังอยู่ในระดับต่ำ

ดังนั้นในปี ๒๕๕๕ คาดว่าการลงทุนจะมีอัตราขยายตัวที่สูงขึ้นมาก ทั้งการลงทุนภาครัฐและภาคเอกชนจะมีการขยายตัวในทิศทางที่เป็นบวก การลงทุนที่ขยายตัวดังกล่าวเป็นผลจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาลเพื่อฟื้นฟูประเทศจากอุทกภัย และอีกส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของ การส่งออก ที่จะเริ่มฟื้นตัวในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๕๕ ประกอบกับการบริโภคได้รับแรงกระตุ้น เนื่องจากฐานรายได้ของผู้บริโภคมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมากด้วยแรงกระตุ้นจากนโยบายกระจายรายได้ของรัฐบาล อาทิ การปรับค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท การเพิ่มเงินเดือนข้าราชการวุฒิปริญญาตรีเป็น ๑๕,๐๐๐ บาท และการปรับเงินเดือนข้าราชการทั้งระบบ รวมทั้งเกษตรกรซึ่งจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากโครงการรับจำนำข้าว เป็นต้น รวมถึงนโยบายคืนเงินภาษีแก่ผู้ซื้อรถยนต์คันแรกที่อาจมีส่วนช่วยกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศขยายตัวได้ดี

ในปี ๒๕๕๕ จึงมีการคาดการณ์ว่าการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค/บริโภคโดยรวมจะขยายตัวร้อยละ ๔ ทั้งนี้ การใช้จ่ายครัวเรือนมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ ๔.๔ การขยายตัวส่วนหนึ่งมาจากการที่ประชาชนมีความต้องการซื้อสินค้าเพื่อทดแทนทรัพย์สินที่เสียหายจากอุทกภัย

แต่ถึงอย่างไรก็ตามผู้ประกอบการไทยก็ยังมีอุปสรรคจาก การนำเข้าเครื่องจักรที่มีแนวโน้มสูงขึ้นซึ่งอาจกระทบต่อดุลการค้า รายได้ภาครัฐอาจลดลงจากการชะลอเก็บภาษีน้ำมัน รวมถึงการยกเว้นภาษีหลายประเภทเพื่อเยียวยาประชาชนจากอุทกภัย นอกจากนี้ยังอาจมีแรงกดดันด้านเงินเฟ้อจากนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจและความต้องการสินค้าเพื่อฟื้นฟูภายหลังอุทกภัยของประชาชนในหลายจังหวัด

สำหรับแนวโน้มปี ๒๕๕๕ จากรายงานสรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมปี ๒๕๕๔ และแนวโน้มปี ๒๕๕๕ ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คาดว่าทั้งปริมาณการผลิตเส้นใยสิ่งทอ ผ้าผืน เครื่องนุ่งห่ม โดยเฉพาะเสื้อผ้าสำเร็จรูป จะมีการผลิตที่ปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากปัจจัยการผลิตกระทบเนื่องจากอุทกภัย หากสถานการณ์คลี่คลายและโรงงานที่ได้รับความเสียหายสามารถฟื้นตัว และกลับมาผลิตได้ในระยะเวลาอันสั้น (ไม่เกิน ๖ เดือน) จะช่วยลดผลกระทบในอุตสาหกรรมได้ ทั้งนี้ ปริมาณการผลิตและมูลค่า การส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจะสามารถฟื้นตัวได้ภายในไตรมาสที่ ๒ แต่หากโรงงานจะต้องใช้เวลาฟื้นฟูนาน (เกินกว่า ๖ เดือน) ผู้ประกอบการอาจจะต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อการผลิต ทั้งผ้าผืนเส้นใย เส้นด้าย และเสื้อผ้าสำเร็จรูป แต่อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยหนุนที่สำคัญจากกลุ่มสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออก ซึ่งมีการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีมูลค่าต่อหน่วยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการส่งออกผ้าผืน เส้นใย และเส้นด้าย ซึ่งจากปีที่ผ่านมามีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นคิดเป็นมูลค่าการส่งออกประมาณ ๕,๑๔๑.๙ ล้านบาทหรือร้อยละ ๑๕ และคาดว่าปี ๒๕๕๕ จะมีมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

ปัจจุบันสิ่งทอไทยกำลังเผชิญกับผลกระทบหลายปัจจัย โดยเฉพาะภาวะต้นทุนแรงงานที่สูงขึ้น ทำให้เสียเปรียบคู่แข่งจากจีนและเวียดนาม ที่ผลิตเครื่องนุ่งห่มในต้นทุนที่ต่ำกว่า ตลาดเครื่องนุ่งห่มของไทยจึงเต็มไปด้วยสินค้าจากทั้งสองประเทศดังกล่าว แต่ด้วยจุดแข็งที่ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตสิ่งทอต้นน้ำ จำพวกผ้า

ฝืนได้ดีที่สุดในอาเซียน จึงได้ปรับกลยุทธ์ใหม่ด้วยการส่งออกผ้าฝืนคุณภาพ ไปยังประเทศที่สามารถผลิตเครื่องนุ่งห่มในต้นทุนที่ต่ำกว่าแทน ทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยยังคงอยู่ได้ในปัจจุบัน

จากที่คุณพงษ์ศักดิ์ อัสสกุล นายกสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ที่คร่ำหวอดในวงการสิ่งทอมากกว่า ๕๐ ปี เผยถึงกลยุทธ์ในการปรับตัวของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ในงานสัมมนาประจำปีของบริษัท ทีทีไอเอส จำกัด ว่าการที่อุตสาหกรรมสิ่งทอจะ อยู่รอดได้ต่อไปนั้น แต่ละบริษัทจะต้องสร้าง value added ประกอบด้วย ๔ ปัจจัยคือ การออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การสร้างความแตกต่าง การวิจัยและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ และสุดท้าย การผลิตสินค้าที่ตอบสนองความต้องการของตลาด

ในปี ๒๕๕๔ ตลาดส่งออกอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี ที่มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ ๕๐ แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของไทยพึ่งพาการส่งออกไปสหรัฐฯ และยุโรปเป็นหลัก ซึ่งควรมีการมองหาตลาดใหม่อย่างอาเซียนซึ่งยังมีแนวโน้มเติบโตได้ดี

ส่วนการย้ายฐานการผลิตสำหรับนัก ลงทุนไทยต้องมองหาโอกาสไม่ให้เกิดความเสียหายเพื่อย้ายออกไปใช้แรงงานในประเทศเพื่อนบ้าน ลดต้นทุนการผลิต จากเดิมที่สิ่งแวดล้อมบังคับให้ค่อยปรับตัว แต่ปัจจุบันต้องก้าวกระโดดย้ายออกไปต่างประเทศเพื่อปรับตัวรองรับข้อตกลงใหม่ๆ ของกลุ่มประเทศต่างๆ จากเดิมโรงงานรับงานมาทำใ้ใดก็ได้กำไร แต่ปัจจุบันผลิตเท่าใด กำไรหาไม่ค่อยเจอ ดังนั้น ต้องเน้นคุณภาพการผลิตและบริการ เห็นได้จากเกาหลีส่งออกสิ่งทอประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ปรากฏว่ารายได้เป็นสินค้าที่มาจากมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์ใหม่ ทันสมัย และคุณภาพถึงร้อยละ ๔๐ ขณะที่การส่งออกของไทยมีมูลค่า ๒๒๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่สัดส่วนสินค้าที่มีนวัตกรรมใหม่ ๆ น้อยมาก จึงต้องปรับตัวรองรับกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

ดังนั้น เพื่อให้การส่งออกสิ่งทอของไทยยืนหยัดได้ในตลาดโลก ท่ามกลางกระแสการแข่งขันที่รุนแรงในปัจจุบัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ส่งออกไทยจะ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพสินค้า เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันในตลาดระดับล่าง ขณะเดียวกันต้องพยายามสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสิ่งทอไทยด้วยการพัฒนาการออกแบบสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดควบคู่ไปกับการเร่งทำการตลาดในเชิงรุก เพื่อให้การส่งออกสิ่งทอของ ไทยเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในตลาดโลกที่นับวันจะมีการแข่งขันรุนแรงมากขึ้น

อ้างอิง

รายงานสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, กระทรวงอุตสาหกรรม
สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, กระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม, กระทรวงอุตสาหกรรม

กรุงเทพฯธุรกิจ. ผศ.ดร.ธีรยุทธ วัฒนาศุภโชค คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วัน
พุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙)

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา

<http://www.ditp.go.th/DEP/DOC/๕๕/๕๕๐๐๐๒๐.pdf>

http://www.kelheim-fibres.com/newsletter/archiv/๒๐๑๑_๐๑/newsletter.html

http://www.thaitextile.org/iu/images_p๑/fac_new๕๓.JPG

http://www.thaitextile.org/iu/Status_index.php

<http://www.ttistextiledigest.com/> (รายงานชื่อ The Fiber Year จัดทำโดย Andreas Engelhardt)

http://www.thaitextile.org/main/t_about_thiti_t๒b.php?content_id=๑๕๐๓๘&content_type=news&content_busifunc=%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%๘๔%E๐%B๘%๘๕%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%AB%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%๙B%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%๘๐%E๐%B๘%๙๗%E๐%B๘%A๘

<http://www.thai-aec.com/๒๑๔#ixzz๑vklxoJm๖>

<http://www.thai-aec.com/๑๖๐#ixzz๑vkmZ๘Yms>